СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Даниела Стефанова Ангелова,

за дисертационния труд на

доц. д-р Венцислав Евтимов Мучинов

„**Урбанизацията в българските земи под османска власт през XIX век (до 1878 г.)**“, за придобиване на научната степен „доктор на науките“, в направление: „2.2 История и археология“, област на висше образование „2. Хуманитарни науки“.

1. Общо впечатление за дисертационния труд

Дисертационният труд на доц. д-р Венцислав Мучинов на тема „Урбанизацията в българските земи под османска власт през XIX век (до 1878 г.)“ разглежда една изключително интересна и актуална проблематика. Въпреки че в българската историография са публикувани редица материали по тази темата, дисертацията на доц. В. Мучинов е първото цялостно и детайлно самостоятелно проучване на урбанизацията в българските земи през XIX в. Тя допринася за изясняването на редица аспекти от демографското, обществено-икономическото и културното развитие на населението, обитаващо българските земи през епохата на Възраждането. В трудът урбанизацията се разглежда като една от основните предпоставки за наблюдаваните модернизационни процеси в българското общество.

Тази идея определя и *основна цел* на изследването, а именно *разкриване на същността, особеностите и тенденциите в развитието на урбанизацията в българските земи под османска власт през XIX в. (до Освобождението на България през 1878 г.)*. За нейното реализиране доц. В. Мучинов си поставя няколко основни *задачи*: 1. Проследяване на развитието на урбанизацията в българските земи под османска власт в края на XVIII и през първите десетилетия на XIX в.; 2. Изясняване влиянието на Танзиматските реформи върху урбанизацията в населените с българи провинции на Османската империя през XIX в.; 3. Проучване на политиките на османските управляващи в сферата на урбанизацията през епохата на Танзимата.

Цялостната структура на изложението – увод, въведение, две части с по четири и три глави, заключение, библиография и списък на съкращенията с общ обем от 285 страници, спомага за проследяване изпълнението на поставените задачи и постигане на набелязаната цел.

2. Значимост и убедителност на получените резултати, характер на научните приноси

Дисертационният труд на доц. Венцислав Мучинов се откроява от една страна с богатия и разнообразен изворов материал, част от който е непубликуван и до този момент не е влизал в научно обръщение. От друга страна дисертантът показва една изключително добра осведоменост за наличната научна литература по изследваната проблематика.

В дисертацията се съдържат редица важни и неоспорими научни приноси. Сред тях бих посочила теоретичната обосновка на ключови понятия, като „град“ и „градско население“ по отношение на разглежданата епоха. Прави се задълбочен анализ на влиянието на Танзиматските реформи върху процеса на урбанизация, като се очертават основните фактори на въздействие. За пръв път се проучва османската урбанизационна политика в българските земи през XIX в. (до 1878 г.). Коригира наложената в българската наука теза, че урбанизацията в България е процес, характерен за следосвобожденската епоха и най-вече за периода след Втората световна война. В дисертацията са използвани разнообразни интердисциплинарни методи, което спомага да се създаде модел за разработка на подобен тип изследвания.

3. Качеството на научните трудове по темата на дисертационния труд

Доц. д-р Венцислав Мучинов представя 11публикации по темата на дисертационния труд (десет самостоятелни и една в съавторство). Представените студии и статии са публикувани в издания с научно рецензиране, а някои от тях са в световните бази данни Scopus и Web of Science. Някои резултати от изследването са изложени с доклади на осем научни конференции и сродни форуми. Шест от трудовете по темата на дисертацията са цитирани 14 пъти в научни публикации на други автори. От представената справка се вижда, че авторът покрива минималните изисквания заложени в чл. 26, ал. 2 и 3 от „Закона за развитието на академичния състав в Република България“ (ЗРАСРБ) и „Правилата за работата на научните журита в ИИНЧ – БАН по процедури за защита на дисертации“.

4. Заключение

Представеният от доц. д-р Венцислав Евтимов Мучинов дисертационен труд напълно завършено авторско изследване, което носи редица приноси в очертаването на демографската картина на българските земи през XIX век. Ето защо убедено гласувам с **„ДА“** в процедурата по присъждане на доц. д-р Венцислав Евтимов Мучинов на научната степен „доктор на науките“.

София,

12.11.2023 г. Доц. д-р Даниела Ангелова